

1	2	3	4
---	---	---	---

Σ 1-4	Σ 5-8
-------	-------

Σ 1-8

.....
 datum stud. obor ročník osobní číslo - STAG student - příjmení, jméno

1. a) Zapište podle definice, že posloup-

nost $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$ má vlastní limitu A, tj.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = A \stackrel{\text{def.}}{\Leftrightarrow} (\forall \varepsilon > 0) (\exists n_0 \in \mathbb{N}) (\forall n > n_0) (|a_n - A| < \varepsilon) \quad (1)$$

b) Vypočítejte $\lim_{n \rightarrow +\infty} (\sqrt{n+2} - \sqrt{n-2}) = \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{(n+2) - (n-2)}{\sqrt{n+2} + \sqrt{n-2}} = \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{4}{\sqrt{n+2} + \sqrt{n-2}} = \frac{4}{\infty} = 0 \quad (1)$

c) Vypočítejte $\lim_{n \rightarrow +\infty} \arctg \frac{2-n^3}{n^2+2n} = \lim_{n \rightarrow +\infty} \arctg \frac{\frac{2}{n^3} - n}{1 + \frac{2}{n}} = -\frac{\pi}{2} \quad (1)$

d) Rozhodněte, zda níže uvedená řada konverguje nebo diverguje. (Uveďte použité kritérium.)

$$\sum_{n=1}^{\infty} a_n = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{2^n} \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{a_{n+1}}{a_n} \right| = \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{n+1}{2^{n+1}} \cdot \frac{2^n}{n} \right| = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n} \right) \frac{1}{2} = \frac{1}{2} < 1 \quad (1)$$

Dle limitního podřadového kritéria řada $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konverguje (1)

e) – Zapište obecně, co je částečný součet s_n číselné řady $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$, tj. $s_n = a_1 + \dots + a_n \quad (1)$

– Zapište obecně, jak se vypočítá součet s číselné řady $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$, tj. $s = \lim_{n \rightarrow \infty} s_n \quad (1)$

– Zapište, co znamená, že číselná řada $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ diverguje k $+\infty$, tj. $\lim_{n \rightarrow \infty} s_n = +\infty \quad (1)$

– Zapište, kdy řada $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ diverguje a nemá součet, tj. $\lim_{n \rightarrow \infty} s_n$ neexistuje (1)

– Zapište, kdy je řada $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ geometrická. $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ je geometrická, když $\frac{a_{n+1}}{a_n} = q \in \mathbb{R}$; q-kvotient (1)

– Zapište, kdy má geometrická řada součet a jak se vypočítá, tj. Pro $q \in (-1, 1)$ $s = \lim_{n \rightarrow \infty} a_1 \frac{1-q^{n+1}}{1-q} = \frac{a_1}{1-q} \quad (1)$

f) Určete, zda je řada $\sum_{n=1}^{\infty} a_n = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(x-1)^n}{2^n}$ geometrická, určete její interval konvergence a její součet.

$$\forall n \in \mathbb{N} \quad \frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{(x-1)^{n+1}}{2^{n+1}} \cdot \frac{2^n}{(x-1)^n} = \frac{x-1}{2} = q \quad I = (-1, 3) \quad (1)$$

$$A = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x-1}{2} \cdot \frac{1 - \left(\frac{x-1}{2}\right)^n}{1 - \frac{x-1}{2}} = \frac{\frac{x-1}{2}}{\frac{2-x+1}{2}} = \frac{x-1}{3-x} \quad (1)$$

$\frac{|x-1|}{2} < 1 \Rightarrow |x-1| < 2 \Rightarrow -1 < x < 3$

(10) 2.1 a) Zapište, co je divergence a z jaké funkce ji lze počítat, co je výsledkem? Odpověď (doplněte):
 Divergence je operátor, který(á) působí na funkci vektorů, výsledkem je funkce skalárů. (1)

b) Je dána vektorová funkce $\vec{F} = (f_1; f_2; f_3) = (2x+y; y^2+3z^2; x^{\frac{2}{3}}-z^{\frac{3}{2}})$ a bod $A = [0; 1; 4]$,

Zapište obecně, co je $\text{div} \vec{F}$ a určete $\text{div} \vec{F}(A)$. Řešení: $\text{div} \vec{F} =$

$$\frac{\partial f_1}{\partial x} = 2 \quad \frac{\partial f_1}{\partial x}(A) = 2 \quad \frac{\partial f_2}{\partial y} = 2y \quad \frac{\partial f_2}{\partial y}(A) = 2 \quad \frac{\partial f_3}{\partial z} = -\frac{3}{2} z^{\frac{1}{2}} \quad \frac{\partial f_3}{\partial z}(A) = -\frac{3}{2} \sqrt{4} = -3 \quad (1)$$

$$\text{div} \vec{F}(A) = \frac{\partial f_1}{\partial x}(A) + \frac{\partial f_2}{\partial y}(A) + \frac{\partial f_3}{\partial z}(A) = 2 + 2 - 3 = 1 \quad (1)$$

- 3.1. – Co vznikne z funkce n proměnných $f(x_1, \dots, x_{i-1}, x_i, x_{i+1}, \dots, x_n)$, jestliže dojde k jejímu zúžení o proměnnou x_i ? Vznikne funkce o $n-1$ proměnných, tj. funkce proměnných $x_1, \dots, x_{i-1}, x_{i+1}, \dots, x_n$.
 – O které proměnné je nutno zúžit funkci $f(x_1, \dots, x_{i-1}, x_i, x_{i+1}, \dots, x_n)$, aby z ní vznikla funkce jedné proměnné $g(x_k) = f(c_1, \dots, c_{k-1}, x_k, c_{k+1}, \dots, c_n)$? Funkci $f(x_1, \dots, x_n)$ je nutno zúžit o proměnné $x_1, \dots, x_{i-1}, x_{i+1}, \dots, x_n$.
 – Jak je definována parciální derivace funkce $f(x_1, \dots, x_n)$ podle proměnné x_k v bodě $C = (c_1, \dots, c_n) \in \text{Df}$. Tj. $\frac{\partial f}{\partial x_k}(c_1, \dots, c_n) = \frac{dg(x_k)}{dx_k}$, kde $g(x_k) = f(c_1, \dots, c_{k-1}, x_k, c_{k+1}, \dots, c_n)$, je to číslo, které je rovno derivaci funkce $g(x_k)$ v bodě $c_k \in \mathbb{R}$, $g(x_k)$ je zúžením funkce $f(x_1, \dots, x_n)$.

– Pro funkci $f(x, y)$ v bodě $A = [x_0; y_0]$ napište obecně Taylorův polynom. o proměnné $x_1, \dots, x_n, y_1, \dots, y_n$.
 $T_2(x, y) = f(x_0, y_0) + \frac{\partial f}{\partial x}(A)(x-x_0) + \frac{\partial f}{\partial y}(A)(y-y_0) + \frac{\frac{\partial^2 f}{\partial x^2}(A)(x-x_0)^2 + 2 \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}(A)(x-x_0)(y-y_0) + \frac{\partial^2 f}{\partial y^2}(A)(y-y_0)^2}{2!}$

3.2. Pro $f(x, y) = x \cdot e^{y-1} + y \cdot \sin(x-3)$ a bod $A = [3; 1]$ najděte Taylorův polynom $T_2(x, y)$.

$$\frac{\partial f}{\partial x} = e^{y-1} + y \cdot \cos(x-3); \frac{\partial f}{\partial x}(A) = 2 \quad \left| \frac{\partial f}{\partial y} = x \cdot e^{y-1} + \sin(x-3); \frac{\partial f}{\partial y}(A) = 3 \right.$$

$$\frac{\partial^2 f}{\partial x^2} = -y \sin(x-3); \frac{\partial^2 f}{\partial x^2}(A) = 0 \quad \left| \frac{\partial^2 f}{\partial y^2} = x \cdot e^{y-1}; \frac{\partial^2 f}{\partial y^2}(A) = 3 \right.$$

$$\frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y} = e^{y-1} + \cos(x-3); \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}(A) = 2 \quad \left| f(A) = 3 \cdot e^0 + 1 \cdot \sin 0 = 3 \right.$$

$$d f_A(x, y) = \frac{\partial f}{\partial x}(A)(x-x_0) + \frac{\partial f}{\partial y}(A)(y-y_0) = 2 \cdot (x-3) + 3(y-1)$$

$$d^2 f_A(x, y) = \frac{\partial^2 f}{\partial x^2}(A)(x-x_0)^2 + 2 \cdot \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}(A)(x-x_0)(y-y_0) + \frac{\partial^2 f}{\partial y^2}(A)(y-y_0)^2 = 0 \cdot (x-3)^2 + 2 \cdot 2 \cdot (x-3)(y-1) + 3 \cdot (y-1)^2 = 4 \cdot (x-3)(y-1) + 3 \cdot (y-1)^2$$

$$T_2(x, y) = f(A) + d f_A(x, y) + \frac{d^2 f_A(x, y)}{2!} = 3 + 2 \cdot (x-3) + 3(y-1) + 2 \cdot (x-3)(y-1) + \frac{3}{2}(y-1)^2$$

(12) 4. a) Ověřte, že rovnici $4y + \ln y - (x-1)^2 = 0$ a bodem $A = [3; 1]$ je určena implicitně

funkce $f: y = y(x)$ taková, že $y(3) = 1$. $F(x, y) = 4y + \ln y - (x-1)^2$

$$F(3, 1) = 4 \cdot 1 + \ln 1 - (3-1)^2 = 0 \quad \left| \frac{\partial F}{\partial x} = -2(x-1); \frac{\partial F}{\partial y} = 4 + \frac{1}{y} \right. \Rightarrow \text{Rovnici } 4y + \ln y - (x-1)^2 = 0 \text{ a bodem } A = [3; 1] \text{ je určena.}$$

b) Vyjádřete první derivaci $y'(x)$ a vypočítejte $y'(3)$. impl. i. t. funkce $y = y(x)$, kde $y(3) = 1$

$$4y + \ln y - (x-1)^2 = 0 \quad \left| \frac{d}{dx} \right. \Rightarrow 4y' + \frac{1}{y} y' - 2(x-1) = 0 \Rightarrow y' = \frac{2(x-1)}{4 + \frac{1}{y}}; y'(3) = \frac{2(3-1)}{4 + \frac{1}{1}} = \frac{4}{5}$$

c) Vyjádřete druhou derivaci $y''(x)$ a vypočítejte $y''(3)$.

$$4y' + \frac{1}{y} y' - 2(x-1) = 0 \quad \left| \frac{d}{dx} \right. \Rightarrow 4y'' + \frac{y''}{y} - \frac{(y')^2}{y^2} - 2 = 0 \Rightarrow y'' = \frac{\frac{(y')^2}{y^2} + 2}{4 + \frac{1}{y}}; y''(3) = \frac{\frac{(\frac{4}{5})^2}{1^2} + 2}{4 + \frac{1}{1}} = \frac{\frac{16}{25} + 2}{5} = \frac{\frac{66}{25}}{5} = \frac{66}{125}$$

d) Zapište Taylorův polynom $T_2(x)$ v bodě $c = 3$ pro implicitní funkci $y = y(x)$.

$$T_2(x) = y(3) + y'(3)(x-3) + \frac{y''(3) \cdot (x-3)^2}{2} = 1 + \frac{4}{5}(x-3) + \frac{33}{125}(x-3)^2 = \frac{\frac{16}{25} + 2}{5} = \frac{\frac{66}{25}}{5} = \frac{66}{125}$$

5	6	7	8
---	---	---	---

Σ 5.3

.....
 datum stud. obor ročník osobní číslo - STAG student - příjmení, jméno

5.1. a) Zapište obecně obyčejnou diferenciální rovnici n-tého řádu. $F(x, y, y', \dots, y^{(n)}) = 0$, x - proměnná, $y = y(x)$, $y', \dots, y^{(n)}$ derivace

b) Co musí být nutně obsaženo v zápise obyč. diferenciální rovnice n-tého řádu? F Dif. rovnice n-tého řádu musí obsahovat $y^{(n)}$ tj. musí obsahovat n-tou derivaci neznámé funkce

c) Co je řešením obyčejné diferenciální rovnice n-tého řádu? F Řešením je neznámá funkce $y = y(x)$

5.2. Najděte obecné řešení diferenciální rovnice 3. řádu,

$$y''' = 2x^{-3} + \cos x;$$

$$y'' = \int (2x^{-3} + \cos x) dx = -x^{-2} + \sin x + C_1, C_1 \in \mathbb{R}$$

$$y' = \int (-x^{-2} + \sin x + C_1) dx = x^{-1} - \cos x + C_1 x + C_2, C_2 \in \mathbb{R}$$

$$y = \int (\frac{1}{x} - \cos x + C_1 x + C_2) dx = \ln|x| - \sin x + \frac{C_1}{2} x^2 + C_2 x + C_3, C_3 \in \mathbb{R}$$

5.3. Je dána diferenciální rovnice $(2x + y) + (3y^2 + x)y' = 0$. $\frac{\partial P}{\partial y} = \frac{\partial Q}{\partial x} = \frac{\partial(2x+y)}{\partial y} = \frac{\partial(3y^2+x)}{\partial x} = 1 - 1 = 0$

a) Ověřte, že je daná dif. rov. exaktní.

b) Vyřešte danou dif. rovnici, tj. určete její obecné řešení.

$$\frac{\partial u}{\partial x} = 2x + y \Rightarrow u = \int (2x + y) dx = x^2 + x \cdot y + \varphi(y)$$

$$\frac{\partial u}{\partial y} = x + \varphi'(y) = 3y^2 + x \Rightarrow \varphi'(y) = 3y^2 \Rightarrow \varphi(y) = \int 3y^2 dy = y^3$$

$$u(x, y) = x^2 + x \cdot y + y^3; \text{ Řešením je implicitní funkce}$$

$$y = y(x) \text{ daná rovnice } x^2 + x \cdot y + y^3 = C, C \in \mathbb{R}$$

6. a) Najděte obecné řešení homogenní dif. rovnice $y'' + y = 0$ pro neznámou $y = y(x)$.

$$\text{Char. rovnice } \lambda^2 + 1 = 0 \Rightarrow \lambda_{1,2} = \pm i \Rightarrow y_h = C_1 \cos x + C_2 \sin x$$

6. b) Metodou variace konstant nebo pomocí speciálního tvaru pravé strany najděte obecné řešení nehomogenní diferenciální rovnice: $y'' + y = \sin x$.

$$\text{Variace konstant: } y = C_1 \cos x + C_2 \sin x; C_1 = C_1(x); C_2 = C_2(x)$$

$$y' = C_1' \cos x - C_1 \sin x + C_2' \sin x + C_2 \cos x$$

$$C_1' \cos x + C_2' \sin x = 0$$

$$C_1' (-\sin x) + C_2' \cos x = \sin x$$

$$W = \begin{vmatrix} \cos x & \sin x \\ -\sin x & \cos x \end{vmatrix} = 1; D_{C_1}' = \begin{vmatrix} 0 & \sin x \\ \sin x & \cos x \end{vmatrix} = -\sin^2 x$$

$$C_1' = \frac{D_{C_1}'}{W} = -\sin^2 x; C_1 = \int -\sin^2 x dx = \int (\frac{1}{2} \cos(2x) - \frac{1}{2}) dx = \frac{\sin 2x}{4} - \frac{1}{2} x + K_1, K_1 \in \mathbb{R}$$

$$D_{C_2}' = \begin{vmatrix} \cos x & 0 \\ -\sin x & \sin x \end{vmatrix} = \sin x \cos x; C_2 = \int \sin x \cos x dx = \frac{\sin^2 x}{2} = \frac{1}{4} \sin 2x + K_2, K_2 \in \mathbb{R}, y = (\frac{\sin 2x}{4} - \frac{1}{2} x + K_1) \cos x + (\frac{1}{4} \sin 2x + K_2) \sin x$$

5	6	7	8
---	---	---	---

Σ 5-8

.....
 datum stud. obor ročník osobní číslo - STAG student - příjmení, jméno

5.1. a) Zapište obecně obyčejnou
 diferenciální rovnici n-tého řádu.

b) Co musí být nutně obsaženo v zápise

obyč. diferenciální rovnice n-tého řádu ?

c) Co je řešením obyčejné

diferenciální rovnice n-tého řádu ?

5.2. Najděte obecné řešení diferenciální

rovnice 3. řádu : $y''' = 2x^{-3} + \cos x$; $y' =$

$y'' =$

$y =$

5.3. Je dána diferenciální rovnice

$$(2x + y) + (3y^2 + x)y' = 0.$$

a) Ověřte, že je daná dif. rov. exaktní.

b) Vyřešte danou dif. rovnici, tj. určete její obecné řešení.

6. a) Najděte obecné řešení homogenní dif. rovnice $y'' - y = 0$ pro neznámou $y = y(x)$.

Char. rovnice $\lambda^2 - 1 = 0$ $\lambda^2 = 1$ $\lambda_{1,2} = \pm 1$ $y_h = C_1 \cdot e^x + C_2 \cdot e^{-x}$

6. b) Metodou variace konstant najděte obecné řešení diferenciální rovnice : $y'' - y = \sin x$.

Variace konstant : $y = C_1 \cdot e^x + C_2 \cdot e^{-x}$; $C_1 = C_1(x)$; $C_2 = C_2(x)$

$$y' = C_1' \cdot e^x + C_1 \cdot e^x + C_2' \cdot e^{-x} - C_2 \cdot e^{-x}$$

$$C_1' \cdot e^x + C_2' \cdot e^{-x} = 0$$

$$C_1' \cdot e^x - C_2' \cdot e^{-x} = \sin x$$

$$W = \begin{vmatrix} e^x & e^{-x} \\ e^x & -e^{-x} \end{vmatrix} = -1 - 1 = -2 ; D_{C_1}' = \begin{vmatrix} 0 & e^{-x} \\ \sin x & -e^{-x} \end{vmatrix} = -e^{-x} \sin x$$

$$D_{C_2}' = \begin{vmatrix} e^x & 0 \\ e^x & \sin x \end{vmatrix} = e^x \sin x ; C_1' = \frac{D_{C_1}'}{W} = \frac{-e^{-x} \sin x}{-2} = \frac{e^{-x} \sin x}{2}$$

$$C_1 = \int \frac{e^{-x} \sin x}{2} dx + K_1 ; C_2' = \frac{D_{C_2}'}{W} = \frac{e^x \sin x}{-2} ; C_2 = \int -\frac{1}{2} e^x \sin x dx + K_2$$

$$\text{Obecné řešení } y = \left(\int \frac{1}{2} \frac{\sin x}{e^x} dx + K_1 \right) e^x + \left(\int -\frac{1}{2} e^x \sin x dx + K_2 \right) e^{-x}$$

7.1. Je dána prostorová křivka $\kappa = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3; x = x(t) \wedge y = y(t) \wedge z = z(t) \wedge t \in \langle a; b \rangle\}$.

Podle příslušné definice objasněte, kdy prostorová křivka vyjádřená parametricky je :

- a) hladká, jestliže $x = x(t), y = y(t), z = z(t)$ mají spojitelné první derivace
- b) jednoduchá, jestliže žádnými dvěma různými parametry nemůžeme určit stejný bod křivky
- c) regulární, jestliže $\forall t \in \langle a, b \rangle \left[\frac{dx}{dt}, \frac{dy}{dt}, \frac{dz}{dt} \right] \neq [0, 0, 0]$
- d) uzavřená, jestliže počáteční a koncový parametr určují týž bod, tj. $x(a) = x(b), y(a) = y(b), z(a) = z(b)$

Čím je určena orientace křivky při dané parametrizaci je orientována ve smyslu rostoucího parametru

7.2. Parametrizujte úsečku AB, kde $A = [-1; 3]$ a $B = [3; -2]$, tak, aby bod A byl počátečním bodem a B koncovým bodem.

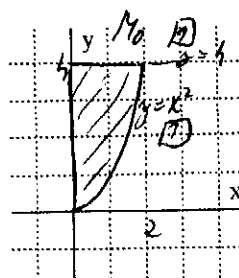
7.3. Vypočítejte křivkový integrál 2. druhu z vektorové funkce $\vec{F} = (f_1; f_2) = (\sqrt{x+1}; \sqrt{x+1})$ po orientované křivce $\kappa = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2; x = 3 - 4t \wedge y = -2 + 5t \wedge t \in \langle 0; 1 \rangle\}$.

8.1. Zapište (obecně podle definice) množinu $A \subset \mathbb{R}^2$, jež je normální vzhledem k druhé souřadné ose.

$A: a \leq x \leq b$
 $y_1(x) \leq y \leq y_2(x)$ kde $y_1(x)$ a $y_2(x)$ jsou spojitelné funkce na $\langle a, b \rangle$.

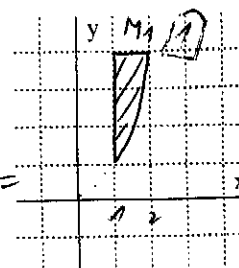
8.2. Znázorněte množinu $M_0 = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2; 0 \leq x \leq 2 \wedge x^2 \leq y \leq 4\}$ a vypočítejte obsah tohoto obrazce tvořeného body množiny M_0 .

$$\mu(M_0) = \int_0^2 dx \int_{x^2}^4 dy = \int_0^2 [y]_{x^2}^4 dx = \int_0^2 (4 - x^2) dx = \left[4x - \frac{x^3}{3} \right]_0^2 = 8 - \frac{8}{3} = \frac{16}{3} = 5 \frac{1}{3} \text{ (m}^2\text{)}$$

8.3 Znázorněte množinu $M_1 = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2; 1 \leq x \leq 2 \wedge x^2 \leq y \leq 4\}$ a vypočítejte $\iint_{M_1} \frac{1}{x} dx dy$.

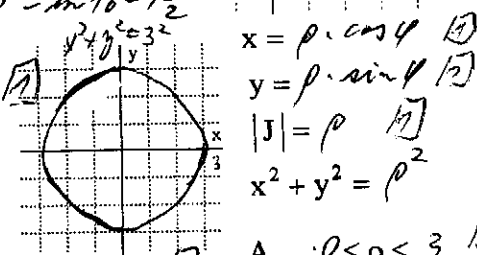
$$\iint_{M_1} \frac{1}{x} dx dy = \int_1^2 dx \int_{x^2}^4 \frac{1}{x} dy = \int_1^2 dx \left[\frac{y}{x} \right]_{x^2}^4 = \int_1^2 \left(\frac{4}{x} - \frac{x^2}{x} \right) dx = \int_1^2 \left(\frac{4}{x} - x \right) dx = \left[4 \ln|x| - \frac{x^2}{2} \right]_1^2 = 4 \ln 2 - \frac{2^2}{2} - \left(4 \ln 1 - \frac{1^2}{2} \right) = 4 \ln 2 - 1.5 = \ln 16 - 1.5$$

8.4 Substitucí do polárních souřadnic vypočítejte níže uvedený integrál na množině $A = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2; x^2 + y^2 \leq 9\}$, množinu A načrtněte.

$$\iint_A \ln(1 + x^2 + y^2) dx dy = \iint_{A_{\rho, \varphi}} \ln(1 + \rho^2) \rho d\rho d\varphi =$$

$$= \int_0^{2\pi} \int_0^3 \ln(1 + \rho^2) \rho d\rho d\varphi = \int_0^{2\pi} \left[\frac{1}{2} \ln(1 + \rho^2) \right]_0^3 d\varphi = \frac{1}{2} \int_0^{2\pi} \ln(10) d\varphi = \frac{1}{2} \ln(10) \int_0^{2\pi} d\varphi = \pi \ln(10)$$

$$= \pi \left[10 \ln 10 - 1 \cdot \ln 1 - \left[\frac{t}{2} \right]_1^{10} \right] = \pi \left[10 \ln 10 - \left[\frac{10}{2} - \frac{1}{2} \right] \right] = \pi \left[10 \ln 10 - 9 \right] = 10 \ln 10 - 9 \pi$$